

Socialpolitik og Udvikling
Socialforvaltningen

Til Social-, Bolig og Ældreministeriet
Kontor for Udsatte Børn

**Redegørelse fra Københavns Kommune om driftsherreansvaret for
børne- og ungehjem**

1. Indledning

Socialforvaltningen har den 7. maj 2024 modtaget en anmodning om en redegørelse fra Københavns Kommune om driftsherreansvaret for børne- og ungehjem. Social-, Bolig- og Ældreministeriet skriver i anmodningen, at ministeriet via spørgsmål fra Folketingets Socialudvalg samt en række aktuelle artikler og dokumentaren 'Et helvedes børnehjem' er blevet bekendt med en række bekymrende forhold på børne- og ungehjemmene Nexus og Fensmarkgade.

Socialforvaltningen besvarer hermed ministeriets anmodning og vil indledningsvist gerne understrege, at forvaltningen har taget de omtalte sager meget alvorligt. Der har været og er udfordringer på de to tilbud, som Socialforvaltningen har arbejdet målrettet på at rette op på gennem omfattende handleplaner - også før institutionerne blev omtalt i medierne. Derfor er det også forvaltningens klare opfattelse, at begge tilbud har flyttet sig betydeligt siden de episoder mv., der har været genstand for medieomtale.

Det er i forlængelse heraf forståeligt, at nogle af de konkrete episoder, der indgår i mediedækningen, vækker undren og kritik. Socialforvaltningen vurderer også, at der har været hændelser, som er helt uacceptable. Samtidig er det vigtigt at understrege, at mediedækningen ikke giver et fyldestgørende billede af hverdagen på Nexus og Fensmarkgade, og at vi i Socialforvaltningen ikke kan genkende det samlede billede, der tegnes i medierne. Der er tale om institutioner, hvor ledere og medarbejdere hver dag gør et vigtigt arbejde for udsatte børn og unge, og hvor der arbejdes systematisk og dedikeret med at håndtere de udfordringer, som institutionerne har. Den aktuelle kritik påvirker også de børn og unge, der aktuelt har deres hjem på de to institutioner, og der foregår derfor sideløbende et stort arbejde med at skabe tryk omring dem.

1.1. Redegørelsens struktur

Redegørelsen er delt op i tre dele. I afsnit 2 redegør Socialforvaltningen generelt for, hvordan driftsherreansvaret håndteres på kommunens

06-06-2024

Sagsnummer i F2
2024 - 10966

Dokumentnummer i F2
5551444

Sagsnummer eDoc
2024-0193404

Sagsbehandler
Emil Dyred/Line Lekach

SOF Socialpolitik og Udvikling
(3568)
2494 7658

børne- og ungehjem for udsatte børn og unge. I afsnit 3 gennemgås de specifikke problemstillinger ift. Nexus og Fensmarkgade, og hvordan disse er håndteret. I afsnit 4 samler Socialforvaltningen op på læringen fra de to forløb.

For at sikre fuld gennemsigtighed vedlægger Socialforvaltningen en række bilag til redegørelsen, som understøtter og udfolder besvarelsen. Der er vedlagt en bilagsoversigt til denne redegørelse, som giver overblik over bilagene.

Social-, Bolig- og Ældreministeriet beder om, at redegørelsen affattes i anonymiseret form i forhold til alle involverede enkeltpersoner, herunder uden angivelse af navne, cpr-numre og adresser på privatpersoner. Socialforvaltningen gør hertil særligt opmærksom på, at Socialudvalget har fået en omfattende redegørelse for forholdene på Fensmarkgade forud for ministeriets henvendelse. Denne redegørelse indeholder beskrivelser af tjenstlige og personfølsomme forhold og vedlægges som følge af ministeriets anmodning ikke som bilag til nærværende besvarelse. Den kan fremsendes til ministeriet på anmodning.

De steder, hvor der i de medsendte bilag indgår tjenstlige eller personfølsomme oplysninger, er disse anonymiseret.

1.2. Om Nexus og Fensmarkgade

Nexus og Fensmarkgade arbejder med forskellige målgrupper og rammer. Begge hører organisatorisk under Center for Udsatte og Kriminalitetstruede Unge (CUKU) i Borgercenter Børn og Unge i Københavns Kommune. Tilbuddene i CUKU er rettet mod udsatte unge, som af forskellige årsager må hjælpes eller anbringes udenfor hjemmet, bl.a. pga. kriminalitetsadfærd eller i risiko for kriminalitet. De unge, som anbringes på et tilbud i CUKU, har generelt mange traumebelastninger og belastningsreaktioner med sig.

Nexus er en døgninstitution for unge i alderen 14-18 år med mulighed for efterværn med i alt 14 pladser, hvoraf otte af dem er delvis lukkede pladser, jf. barnets lov § 43, stk. 1, nr. 6, og stk. 3, jf. § 61, og seks er på et åbent anbringelsesgrundlag, jf. barnets lov § 43, stk. 1, nr. 6, og stk. 3. To af pladserne på Nexus kan desuden bruges som særlige projektpladser for unge, der har behov for mere massiv pædagogisk skærpnings- og/eller støtteindsats. Målgruppen på Nexus er unge med udadreagerende adfærd, kriminalitetstruede unge og unge dømt til strafferetlig foranstaltning eller ungdomssanktion, unge med diagnostiske vanskeligheder, der kommer til udtryk ved en bekymrende antisocial udvikling, dårlige skoleerfaringer eller manglende skolegang og/eller ved begyndende misbrugsproblemer.

Fensmarkgade er en åben døgninstitution, jf. barnets lov § 43, stk. 1, nr. 6, og stk. 3, målrettet udsatte unge i alderen 12-18 år med mulighed for efterværn til det 23. år. Tilbuddet har 10 pladser. Der er tale om unge, som er karakteriserede ved at være risikovillige, ved at have et vist misbrug af rusmidler og ved at være kriminalitetstruede. Fensmarkgade har indtil sommeren 2023 været beliggende centralt på Nørrebro, men er pga. en renovering af de eksisterende bygninger flyttet til midlertidige faciliteter på Sundholmsvej på Amager.

Målgrupperne for de to institutioner er kendetegnet ved på hver sin måde at have mange og alvorlige komplekse sociale problemstillinger.

En opgørelse for Nexus viser, at over 70 % af de unge har været udsat for psykisk omsorgssvigt, psykisk vold eller følelsesmæssigt misbrug, i eksponering for kriminalitetsmiljøet samt har højt konfliktniveau mellem forældre eller andre nære personer. Som følge heraf har over 80 % af de unge udfordringer, der kommer til udtryk ved fx selvdestruktiv adfærd, undgåelsesadfærd, udadreagerende adfærd samt andre psykiske symptomer (bilag 9.2).

På Fensmarkgade har over halvdelen af de unge tilsvarende været udsat for psykisk omsorgssvigt, fysisk vold og er opvokset i og/eller aktuelt eksponeret for kriminalitetsmiljøet. Som følge heraf har mellem 70-85 % af de unge søvnproblemer, udadreagerende adfærd, selvdestruktiv adfærd, koncentrations- eller opmærksomhedsbesvær og undgåelsesadfærd (bilag 9.1).

Det betyder, at de unge har en lang række udfordringer i dagligdagen, som de har behov for støtte til, bl.a. vedr. opretholdelse af en dagligdag, skolegang, fritidsaktiviteter og hjælp til at komme et evt. misbrug af rusmidler til livs. Det behov for støtte, som målgruppen på Fensmarkgade og Nexus har, afspejler, at der er tale om tilbud, der befinder sig højt oppe på indsatsstrappen.

2. Københavns Kommunes driftsherrensvar

Borgercenter Børn og Unge arbejder løbende og systematisk med at sikre kvaliteten på borgercenterets børne- og ungehjem, herunder at det enkelte tilbud lever op til og udvikler sig ift. aktuelle krav og behov, samt på at sikre at borgercenteret har relevante tilbud til borgercenterets målgruppe på tværs af tilbudsviften. Borgercenter Børn og Unge har generelt oplevet en forskydning og øget kompleksitet i målgruppen i de seneste år. Der ses et billede af, at de anbragte unge både har flere, men også tungere problemstillinger. Det stiller også nye krav til, hvordan Københavns Kommune løfter sit driftsherrensvar.

For at sikre høj kvalitet på det enkelte tilbud samarbejder alle tilbud i Borgercenter Børn og Unge med de relevante tilsyn om tilbuddenes kvalitet, udvikling og læring. Der følges også tæt op på magtanvendelser og arbejdes kontinuerligt på at nedbringe brugen, og borgercenteret har fokus på at sikre inddragelse af barnets og den unges perspektiv. Borgercenter Børn og Unge arbejder generelt med at sikre tværgående, specialiseret og helhedsorienteret understøttelse af det enkelte tilbud, ligesom borgercenteret i forbindelse med konkrete sager kan iværksætte ekstraordinært personrettet tilsyn på hele eller dele af gruppen af anbragte på en institution for at sikre deres trivsel.

For at det enkelte tilbud kan levere en ydelse til udsatte børn og unge af høj kvalitet, har Borgercenter Børn og Unge også fokus på at sikre gode og trygge arbejdsforhold samt at tiltrække og fastholde personale. Borgercenteret har fokus på god onboarding af nye medarbejdere, så de er klædt på til at løfte opgaven på tilbuddene. Desuden foretages der bl.a. fast trivselsundersøgelser og arbejdspladsvurderinger (APV'er) på institutionsniveau hvert andet år.

I bilag 1 redegøres der uddybende for, hvordan kommunen varetager sit driftsherreansvar.

3. Redegørelse for specifikke problemstillinger

3.1. Magtanvendelser og kultur og tone

Ministeriet anmoder Københavns Kommune om at redegøre for, hvordan kommunen vil sikre, at der ikke foretages ulovlige eller unødige magtanvendelser på Nexus eller andre af kommunens børne- og ungehjem samt hvilke konkrete tiltag Københavns Kommune gør, når de opdager, at der sker forråelse, ulovlige eller unødige magtanvendelser eller lignende på kommunens børne- og ungehjem. Ministeriet anmoder også Københavns Kommune om at svare på, hvordan kommunen vil sikre en ordentlig kultur og tone på kommunens børne- og ungehjem.

Socialforvaltningen bemærker indledningsvist, at der ift. Nexus og Fensmarkgade er tale om to væsentligt forskellige kritikker og problemstillinger, der også afspejler, at der er tale om institutioner med forskellige målgrupper og lovgrundlag, jf. beskrivelserne i afsnit 1.2.

Nexus

Nexus har pr. 1. februar 2024 fået ny institutionsleder. Den nye institutionsleder fungerede forinden som konstitueret institutionsleder, efter at den tidligere mangeårige institutionsleder fratrådte i efteråret 2023. Den nuværende ledelse på Nexus består samlet set af institutionslederen, to afdelingsledere, en skoleafdelingsleder og en teamleder.

Den nye ledergruppe på Nexus arbejder målrettet videre med det store fælles arbejde om udvikling af den pædagogiske tilgang og handleplan, som har været i gang i forlængelse af en meget alvorlig og helt uacceptabel hændelse i sommeren 2022.

Den meget alvorlige hændelse på Nexus fandt sted den 23. juni 2022, hvor fire medarbejdere på Nexus var involveret i to meget voldsomme episoder overfor to anbragte unge. En hændelse, som også er omtalt i programmerne på TV 2 og i ministeriets anmodning om en redegørelse. Forvaltningen reagerede med politianmeldelse og omgående hjemsendelse af medarbejdere.

Hændelsen medførte fem påbud og skærpet tilsyn fra Socialtilsynet (se bilag 7.6). Påbuddene omhandlede: Sikring af de unges trivsel og tryk, Forråelse, Fremtidige medarbejders kompetencer, Indberetning af magtanvendelser, samt Supplerende oplysninger i magtanvendelsesindberetninger. De fire første påbud blev ophævet i efteråret 2022. Det sidste påbud (Supplerende oplysninger i magtanvendelsesindberetninger) og det skærpede tilsyn blev ophævet i januar 2023.

På baggrund af den alvorlige hændelse blev der igangsat en omfattende handleplan, der bl.a. har vedrørt det pædagogiske grundlag, magtanvendelser, ungetrivsel, forråelse og medarbejderkompetencer. Tiltagene ift. de konkrete påbud er konkretiseret i handleplanen fra 2022 (jf. bilag 7.2). Der henvises desuden til bilag 7.1. med forvaltningens straks-redegørelse til Socialtilsynet i forlængelse af hændelsen.

Nexus har efter hændelsen haft fokus på at sikre et trygt miljø for de unge og deres trivsel, den pædagogiske tilgang, forebyggelse af

magtanvendelser og forråelse og nye rammer for onboarding af nye medarbejdere for at sikre grundig oplæring.

Nexus arbejder løbende på at udvikle metoder og pædagogisk tilgang for at levere den bedst mulig indsats til de anbragte unge. I Nexus' udviklingsplan for 2024 er særligt fokus på "Større fælles faglighed", og alle medarbejdere på tilbuddet vil i løbet af året gennemføre den et-årige efteruddannelse i "neuroaffektiv udviklingspsykologi".

Nexus har siden efteråret 2022 arbejdet med forebyggelse af forråelse. Medarbejderne har gennemgået et forløb omkring forråelse ved en psykolog, og der er produceret flere Virtuel Reality film for at eksponere medarbejdere for situationer, som genererer refleksionsrum velegnede til at arbejde med. Filmene bruges bl.a. i rekruttering og onboarding, hvor de bruges til at blive helt konkrete på drøftelser om den pædagogiske tilgang. Der arbejdes i praksis med en faglig kultur, hvor medarbejderne på Nexus også i dagligdagen reflekterer, giver feedback og spejler hinanden, og derved perspektiverer den pædagogiske retning.

Historisk har Nexus haft et meget højt antal magtanvendelser. Nexus har over tid arbejdet indgående med at nedbringe brugen af magtanvendelser og med systematisk læring omkring magtanvendelser. Antallet af magtanvendelser på Nexus er faldet støt gennem de seneste fem år og særligt faldet i både 2021, 2022 og 2023 set i forhold til årene før. Hovedparten af magtanvendelserne vedrører undersøgelse af person og opholdsrum, jf. voksenansvarslovens § 16. Der er et markant fald i antallet af fysiske magtanvendelser, og der er i 2023 registreret seks fysiske magtanvendelser efter voksenansvarslovens § 9 (jf. bilag 2.4).

Der er på Nexus et vedvarende fokus på fagligt at opkvalificere medarbejderne med pædagogiske metoder til at forebygge magtanvendelser. Magtanvendelser bliver drøftet i personalegruppen med henblik på at skabe refleksion over, hvordan en magtanvendelse kunne være undgået, og/eller ske mest skånsomt. Nexus vil fortsætte med at have et stort fokus på at arbejde i en fælles faglig retning for at sikre stærke arbejdsgange og løbende læring, samt arbejde målrettet på, at magtanvendelser systematisk evalueres med de unge, og at deres oplevelse dokumenteres som en del af indberetningerne.

Metodisk understøttes de unges udvikling på Nexus desuden af Low Arousal, hvor den pædagogiske tilgang målrettes de enkelte unge med udgangspunkt i at skabe ro, stabilitet og nedtrappe konfliktniveau. AART anvendes ugentligt på den interne skole på Nexus. AART er bygget op om situationsbestemte rollespil og gennem metoden udvikles de unges metallisering og evne til at regulere sig selv.

Folketingets Ombudsmand var i april 2024 på tilsynsbesøg på Nexus. I den forbindelse modtog Folketingets Ombudsmand en redegørelse til brug for tilsynsbesøget, som bl.a. beskriver, hvilke forhold, der aktuelt fylder, og hvordan Nexus løbende arbejder med udvikling. (Se bilag 7.5).

I seneste endelige tilsynsrapport fra september 2023 (bilag 7.3) vurderer Socialtilsynet, at Nexus i høj grad forebygger, håndterer og dokumenterer magtanvendelser, og at andelen af fysiske magtanvendelser er lav, set i forhold til antallet på 14 pladser og målgruppens særlige karakter taget i betragtning.

Socialtilsynet vurderer i tilsynsrapporten endvidere, at Nexus delvist har en daglig praksis, der afspejler respekt for børnenes/de unges selvstændighed og integritet, hvor Socialtilsynet ser eksempler på, at medarbejderne udviser anerkendende handlinger og har en respektfuld og omsorgsfuld tilgang til børnene/de unge, mens enkelte oplever, at medarbejderne stadig kan fremstå med en hård og aggressiv tone overfor de unge.

Jf. ovenfor, arbejdes der kontinuerligt på udvikling af den pædagogiske tilgang på Nexus. Socialforvaltningen kan i forlængelse heraf oplyse, at Socialtilsynet d. 28. maj 2024 har sendt en foreløbig tilsynsrapport i faktuel høring hos forvaltningen (bilag 7.7). Af Socialtilsynets foreløbige rapport fremgår det bl.a., at der ved det aktuelle tilsynsbesøg ikke har været lignende udsagn om hård tone.

Fensmarkgade

På Fensmarkgade har der siden foråret 2023 været fremsat kritik af institutionen, som bl.a. handlede om, at der var et dårligt arbejdsmiljø, fraværende ledelse og en skadelig kultur for de unge. Institutionen har også været ramt af et antal langtidssygemeldinger, som har udfordret stabiliteten i personalegruppen.

Fensmarkgade har siden juli 2023 arbejdet med en handleplan, der rummer tiltag, der bl.a. skal sikre helhedsorienteret fokus på arbejdsmiljø, trivsel og kultur. Formålet er at sikre, at medarbejderne trives, og at der sikres fælles tilgange og grundlag for det pædagogiske arbejde i personalegruppen. Forløbet har bl.a. omfattet inddragelse af ekstern ekspertise til arbejdet med kulturforandringer på tilbuddet, herunder feedbackkultur. Handleplanen er revideret af flere omgange for at sikre, at den adresserede alle dele af institutionens udfordringsbillede.

Som en del af handleplanen har institutionen arbejdet målrettet med retningslinjer og redskaber til håndtering af ungemålgruppen og systematisk arbejde i praksis. Der er desuden blevet indført nye procedurer og handleanvisninger for ledelse og medarbejdere, ligesom medarbejdere er blevet undervist i institutionens traumebevidste tilgang og reglerne for magtanvendelse. Medarbejderne modtager også ekstern supervision.

En del af kritikken af Fensmarkgade har været, at der blev foretaget for få magtanvendelser i form af rumundersøgelser for rusmidler. Denne kritik har til dels afspejlet en uenighed om den pædagogiske linje i personalegruppen. Det bemærkes, at de unges forbrug af rusmidler, som typisk er hash, skal ses i sammenhæng med de mange traumebelastninger og belastningsreaktioner, som kendetegner målgruppen. De unge anvender rusmidlerne som uhensigtsmæssig strategi til at håndtere deres udfordringer. Fensmarkgade arbejder både direkte ved at identificere omfanget, motivere til at reducere misbruget, motivere til behandling hos kommunens misbrugstilbud for unge i U-turn, have tilbagefaldsforebyggende samtaler mv. Der arbejdes indirekte ved at arbejde med de bagvedliggende årsager. Fensmarkgade arbejder ikke

konsekvenspædagogisk med håndtering af de unges rusmiddelproblematikker, fx ved anvendelse af mange rumundersøgelser. Det er Socialforvaltningens vurdering, at der ikke er lovhjæmmel hertil alene på baggrund af en bekymring for, at en ung er i besiddelse af rusmidler, men at det kræver en begrundet mistanke. For det andet kan en konsekvenspædagogisk tilgang hæmme relationsarbejdet og risikere at udfordre tilliden mellem de unge og de socialfaglige medarbejdere.

Det bemærkes også, at Socialtilsynet i sine afgørelser om skærpet tilsyn to gange har lagt vægt på, at handleplanerne for Fensmarkgade har en kvalitet, som vurderes egnet til at rette op på de udfordringer, der er på tilbuddet. I den seneste afgørelse lyder tilsynets vurdering således:

Samlet set vurderer Socialtilsynet, at tilbuddet har gennemført en række tiltag, der var beskrevet i egen tids- og handleplan for tilbuddet, herunder med henblik på at sikre et styrket fagligt blik, at skabe mere plads til ledelse, samt at sikre ansættelse af kvalificeret arbejdskraft. Derudover var der fokus på en styrkelse af interne retningslinjer og procedurer. Socialtilsynet oplever det positivt, at der er indhentet eksterne faglige kræfter til at gennemføre opkvalificerende forløb for den samlede medarbejdergruppe og bemærker ligeledes positivt, at tilbuddets indsatser omkring skolegang fremstår mere systematiske og insisterende. Samtidig bemærker Socialtilsynet positivt, at tilbuddet sammen med en række nyansættelser har omlagt ledelsens skema, hvormed der er frigivet mere ledelseskapacitet, samtidig med at der sikres adgang til faglig sparring fra ledelsen til medarbejderne, og at de unge sikres adgang til ledelsen gennem faste skemalagte dage.

Socialtilsynet har d. 22. maj 2024 truffet afgørelse om at forlænge det skærpede tilsyn til 1. august 2024 (bilag 6.2, 6.3, og 6.4 4). Handleplanen er på den baggrund revideret d. 28. maj 2024 og vedlægges (bilag 6.4) Det bemærkes, at Socialtilsynet har været på uanmeldt besøg d. 28. maj 2024 og har anmeldt besøg på Fensmarkgade d. 6. juni.

3.2. Ansættelsesretlige konsekvenser

Ministeriet anmoder Københavns Kommune om at redegøre for hvilke konkrete tiltag, Københavns Kommune har taget i forhold til medarbejdere og ledelse på Nexus og Fensmarkgade, herunder ansættelsesretlige konsekvenser.

For Fensmarkgades vedkommende har Socialforvaltningens undersøgelser ikke haft personalemæssige konsekvenser. Henset til ministeriets ønske om en redegørelse i anonymiseret form kan forvaltningen ikke oplyse yderligere herom.

På Nexus førte den alvorlige hændelse den 23. juni 2022 til, at alle de fire involverede medarbejdere blev fritaget for tjeneste og indkaldt til tjenstlige samtaler. Tre af medarbejderne blev efterfølgende bortvist, mens én medarbejder fik en skriftlig advarsel, se bilag 7.1 og 7.6, som også beskriver de opfølgende akutte handlinger fra ledelsen i forlængelse af hændelsen.

3.3. Politianmeldelser

Ministeriet anmoder Københavns Kommune om at redegøre for, hvorvidt Københavns Kommune har politianmeldt konkrete strafbare forhold på Nexus eller Fensmarkgade, herunder hvilke overvejelser kommunen har gjort sig i den forbindelse. Ministeriet anmoder også kommunen om at redegøre for, om man er bekendt med, at andre har politianmeldt konkrete strafbare forhold på Nexus eller Fensmarkgade.

Københavns Kommune har ikke i sine undersøgelser identificeret ulovlige forhold på Fensmarkgade, og der er derfor ikke foretaget politianmeldelser af personale. Socialforvaltningen er dog via presseomtalen blevet opmærksom på en konkret skønhedsklinik, der har foretaget ulovlige kosmetiske indgreb på unge under 18 år, og forvaltningen har derfor foretaget politianmeldelse af denne. Socialforvaltningen er også bekendt med en yderligere politianmeldelse vedr. forhold på Fensmarkgade. Københavns Politi har efterfølgende lukket sagen i maj 2024. Henset til ministeriets ønske om en redegørelse i anonymiseret form kan forvaltningen ikke oplyse yderligere herom.

Den alvorlige hændelse på Nexus den 23. juni 2022 blev politianmeldt af Nexus. Socialforvaltningen er bekendt med, at Socialtilsynet også har foretaget politianmeldelse af hændelsen, se bilag 7.1 og 7.6.

Socialforvaltningen er via presseomtale også bekendt med, at Social-, Bolig- og Ældreministeriet på baggrund af programmerne på TV 2 har politianmeldt den tidligere og nuværende ledelse på Nexus, samt flere tidligere ansatte. Vi vil fra Socialforvaltningens side bistå politiet med alt, hvad de måtte ønske i forbindelse med deres undersøgelser.

Socialforvaltningen er ikke derudover i besiddelse af eksisterende opgørelser over, hvor mange konkrete strafbare forhold, herunder forhold begået af ansatte eller unge, på Nexus eller Fensmarkgade, der i øvrigt er politianmeldt af kommunen eller af andre gennem tiden.

Ministeriet nævner i sin anmodning også vold blandt de unge. Socialforvaltningen kan oplyse, at eventuelle arbejdsskadeforsikringsager i den forbindelse registreres i programmet Safetynet, hvor medarbejdere, som led i registreringerne, har mulighed for at udfylde, om hændelser om vold, trusler og chikane er politianmeldt. Opgørelser herfra er vedlagt (bilag 8.1, 8.2). Da Safetynet er et program, som kommunen anvender til at understøtte eventuelle arbejdsskadeforsikringsager, er det dog langt fra sikkert, at opgørelserne er retvisende.

Der kan desuden henvises til justitsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 240 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg stillede til justitsministeren den 11. december 2018 om antallet af politianmeldelser og domsfældelser grundet trusler om vold og vold mod ansatte på alle kommunalt drevne institutioner, der huser kriminelle unge; [REU Alm.del - endeligt svar på spørgsmål 241 : REU 240.pdf \(ft.dk\)](#)

3.4. Håndtering af bekymringshenvendelser vedr. Fensmarkgade

Ministeriet anmoder om Københavns Kommunes vurdering af, hvorvidt der i egen forvaltning er handlet rettidigt og tilstrækkeligt på de henvendelser, der er sendt fra medarbejdere fra Fensmarkgade.

Socialforvaltningen har siden april 2023 modtaget oplysninger om forholdene på Fensmarkgade. I første omgang via en trivselsundersøgelse

(ultimo april) og en arbejdspladsvurdering (maj), derefter en anonym henvendelse (maj) og efterfølgende Arbejdstilsynet (juni), Københavns Kommunes whistleblowerordning (august), Socialtilsynet (september) og Styrelsen for Patientsikkerhed (september).

Det er vigtigt at understrege, at Socialforvaltningen har taget disse henvendelser meget alvorligt og løbende har undersøgt og efterprøvet de konkrete oplysninger og kritikpunkter i muligt omfang. Det er også vigtigt at hæfte sig ved, at der løbende er sket en udvidelse og skærpelse af kritikken i takt med, at henvendelserne kom ind. Der er tilsvarende sket en løbende udvidelse af institutionens handleplan og tiltag. Det er et vilkår, at man sjældent har det fulde overblik fra begyndelsen i en sådan proces, ligesom det er et vilkår, at man formentlig kunne og ville have handlet anderledes, såfremt det var tilfældet.

Det er dog grundlæggende forvaltningens vurdering, at udfordringerne på Fensmarkgade ikke handler om håndteringen af de anonyme henvendelser, men de underliggende problemstillinger, som de anonyme henvendelser har været udtryk for.

Undersøgelserne har således på et tidligt tidspunkt konstateret, at der har været udfordringer med arbejdsmiljøet og trivslen i en del af personalegruppen i en periode, og at der bl.a. har været behov for at tydeliggøre retningslinjer for tilbuddets arbejde på en række punkter og sikre en tilbundsgående implementering af disse i hele medarbejdergruppen. Dette førte bl.a. til udarbejdelse af den første handleplan, som nævnt tidligere i redegørelsen (jf. punkt 3.1 i det ovenstående).

Det er samlet set Socialforvaltningens vurdering, at ledelsen af institutionen burde have handlet tidligere ift. at håndtere den splittelse, der har været internt i personalegruppen og genoprette et godt og trygt arbejdsmiljø. Det er ligeledes forvaltningens vurdering, at der har været behov for større tydelighed om retningslinjer og redskaber mhp. at sikre systematik i den daglige praksis, fx ift. vold og trusler og rumundersøgelser.

Det er ligeledes vigtigt at bemærke, at der er en række konkrete forhold og oplysninger i de modtagne indberetninger, som forvaltningens undersøgelser ikke har kunnet bekræfte. Der henvises i den forbindelse til, at Socialforvaltningen som nævnt har udarbejdet en omfattende redegørelse til Socialudvalget.

Socialforvaltningen vurderer, at stabiliteten i personalegruppen er genoprettet, og at tilbuddet har de rette forudsætninger for at skabe et godt arbejdsmiljø og sikre den nødvendige faglige kvalitet gennem igangsatte handleplaner. Denne vurdering finder også støtte i seneste tilsynsrapport fra Socialtilsynet.

4. Afsluttende bemærkninger

Som det fremgår af ovenstående, har Socialforvaltningen løbende draget læring fra forløbene vedr. Nexus og Fensmarkgade og anvendt dem til at skabe forandring på institutionerne gennem de respektive handleplaner.

For så vidt angår Nexus, er der efter den helt uacceptable hændelse i sommeren 2022 som nævnt blevet arbejdet med en omfattende handleplan, som bl.a. intensiverede udvikling af medarbejdernes faglige kompetencer og udformning af nye pædagogiske principper for at sikre et trygt miljø for de anbragte unge og deres trivsel.

Desuden er der over længere tid blevet arbejdet indgående med at forebygge brugen af magtanvendelser, hvilket faldet i antallet af magtanvendelser gennem de seneste fem år også afspejler. Historisk har der været mange magtanvendelser på Nexus og set som læringspunkt i et bagudrettet perspektiv må det uddrages, at der ikke har været tilstrækkelig med fokus på at forebygge brugen heraf via en pædagogisk indsats.

Et væsentligt læringspunkt fra forløbet om Fensmarkgade er vigtigheden af at understøtte en ledelseskultur i Socialforvaltningen, hvor det som leder er i orden og en del af ledelsesopgaven at bede om hjælp og støtte til at håndtere svære situationer, herunder svære arbejdsmiljø- og trivselsmæssige problemstillinger, som der har været tale om på Fensmarkgade. Forventningen til Socialforvaltningens ledere – eller deres egen opfattelse af forventningerne – må ikke være, at de blot 'fikser' problemerne. Skal det lykkes, skal der både skabes psykologisk tryghed for leder og medarbejdere, og det skal sikres, at den rette understøttelse hurtigere kan sættes ind, hvad end det drejer sig om tættere sparring i ledelseskæden eller konkret støtte til arbejdet med medarbejdergruppen, som det er tilfældet i handleplanen for Fensmarkgade.

Som et led i Socialforvaltningens aktuelle arbejde med at forebygge forråelse og sikre kvalitet i Socialforvaltningens tilbud, har forvaltningen fokus på, hvordan psykologisk tryghed på alle forvaltningens arbejdspladser fremmes, samt fokus på at styrke faglighed og forståelse ift. de mange og massive udfordringer som de udsatte børn og unge kommer med, når de møder Socialforvaltningen. Dette skal bl.a. medvirke til at nedbringe risikoen for, at forråelse opstår samt sikre, at ledere og medarbejdere i højere grad kan spotte problemerne i tide, tale åbent om dem og sætte ind over for dem i fællesskab. Det handler både om at have systematisk adgang til og overblik over en bred vifte af tilgængelige data, så som tilsynsdata, overblik over sygefravær m.v., men også at have de rette arbejdsgange og kommunikationskanaler – og trygheden til at benytte dem.

Socialforvaltningen vil desuden have fokus på, hvordan man i ledelsesstrengen arbejder med og handler på den type af information, som er indgået til forvaltningen via anonyme medarbejdere. I forløbet om Fensmarkgade er der fx sket en løbende udvidelse og skærpelse af kritikken i takt med, at henvendelserne kom ind. Der er tilsvarende sket en udvidelse af institutionens handleplan og tiltag, men det vil være hensigtsmæssigt for en effektiv håndtering af en given institutions udfordringer, at der hurtigst muligt kan dannes et samlet overblik over disse.

Socialforvaltningen vil afslutningsvis gerne endnu engang tilbyde minister, ministerie og Folketingets Socialudvalg at besøge Nexus og Fensmarkgade. Det vil give et bedre og mere konkret indblik i dagligdagen på de to børne- og ungehjem end redegørelser og skriftlige korrespondancer kan. Vi arrangerer gerne sådanne besøg og stiller os i øvrigt til rådighed for dialog og besvarelse af evt. yderligere spørgsmål.